

Chủ động bảo vệ lúa xuân

Đến thời điểm hiện tại, các trà lúa sinh trưởng, phát triển tốt, nhiều diện tích đã bước vào giai đoạn làm đòng, chuẩn bị trổ. Tuy nhiên, trong bối cảnh thời tiết bất thường, sâu bệnh đang phát sinh và có xu hướng phát triển nhanh trên diện rộng, các cấp, ngành và bà con nông dân đang tập trung cao độ để bảo vệ sản xuất, bảo đảm mục tiêu năng suất, sản lượng.

Nông dân huyện Đông Hưng phun thuốc phòng, trừ sâu bệnh.

Vụ xuân năm 2025, toàn tỉnh gieo cấy khoảng 74.000ha lúa. Ngay từ đầu vụ, ngành nông nghiệp đã chỉ đạo các địa phương bố trí cơ cấu giống hợp lý theo hướng tăng diện tích lúa ngắn và trung ngày, có khả năng chống chịu tốt với điều kiện thời tiết bất thuận, cho năng suất, chất lượng cao. Một số giống chủ lực như BC15, TBR225, TBR279, T10, Đài Thơm 8 tiếp tục được mở rộng. Cùng với đó, việc chuyển đổi phương thức gieo cấy như gieo mạ nền cứng, gieo sạ, cấy máy cũng được áp dụng rộng rãi, góp phần giảm công lao động, tiết kiệm chi phí, đẩy nhanh tiến độ sản xuất. Ông Đỗ Quý Phương, Phó Giám đốc Sở Nông nghiệp và Môi trường cho biết: Đến nay, lúa xuân trong tỉnh sinh trưởng khá tốt, đồng đều. Trà lúa cấy sớm đang phân hóa đòng; trà chính vụ đang trong giai đoạn đẻ nhánh rõ và bước vào làm đòng. Đây là giai đoạn quan trọng, rất cần chăm sóc và bảo vệ. Nếu không chủ động phòng, trừ tốt, nguy cơ ảnh hưởng

đến năng suất cuối vụ là rất lớn. Trên đồng ruộng, tình trạng sâu cuốn lá nhỏ, rầy nâu, rầy lưng trắng, đạo ôn lá, đạo ôn cổ bông và bệnh bạc lá có dấu hiệu gia tăng, đặc biệt ở các huyện phía Bắc như Hưng Hà, Quỳnh Phụ, Đông Hưng. Sâu cuốn lá nhỏ lúa 3 đang nở rộ, gây hại trên diện rộng với mật độ phổ biến 10 - 30 con/m², nơi cao lên tới 50 - 100 con/m². Các ổ bệnh đạo ôn lá cũng đã xuất hiện ở nhiều xã, chủ yếu trên các giống mẫn cảm hoặc ruộng gieo cấy dày, bón thừa đạm. Ông Lê Minh Tuấn, Trưởng phòng Nông nghiệp và Môi trường huyện Hưng Hà cho biết: Hiện nay, 10.350ha lúa xuân của huyện trà sớm đang ở giai đoạn đòng già, trà lúa dài trà đang ở giai đoạn làm đòng. Trong đó, 8.700ha lúa xuân nhiễm đạo ôn, sâu cuốn lá. Thực hiện sự chỉ đạo của UBND huyện, Phòng và các đơn vị liên quan đã tăng cường kiểm tra, đơn đốc các địa phương, không để sâu cuốn lá nhỏ, bệnh đạo ôn và các đối tượng sâu bệnh khác phát sinh gây hại nặng, làm

giảm năng suất lúa xuân 2025. Ngay khi phát hiện sâu bệnh, huyện đã chỉ đạo các xã rà soát toàn bộ diện tích, khoanh vùng và tổ chức phun thuốc phòng, trừ tại những vùng có mật độ sâu cao. Đồng thời, yêu cầu các HTX chủ động cung ứng vật tư, thuốc bảo vệ thực vật bảo đảm chất lượng, tránh tình trạng nông dân sử dụng thuốc trôi nổi, không rõ nguồn gốc. Hiện tại, toàn tỉnh có khoảng 60% diện tích lúa xuân đang trong giai đoạn làm đòng, số còn lại phân bố đồng hoặc chuẩn bị trổ bông - giai đoạn quyết định đến năng suất và chất lượng lúa. Sở Nông nghiệp và Môi trường đã chỉ đạo Chi cục Trồng trọt và Chăn nuôi phối hợp với các huyện tăng cường công tác kiểm tra, hướng dẫn kỹ thuật; phát hành các bản tin dự báo sâu bệnh, khuyến cáo phòng, trừ kịp thời. Các lớp tập huấn, hướng dẫn kỹ thuật ngoài đồng cũng được triển khai, giúp nông dân nắm chắc quy trình chăm sóc và bảo vệ lúa. Ông Trần Quốc Dương, Phó Chi cục trưởng

Chi cục Trồng trọt và Chăn nuôi cho biết: Chúng tôi khuyến cáo bà con cần đặc biệt lưu ý phòng, trừ bệnh đạo ôn cổ bông trong giai đoạn lúa trổ. Khi phát hiện bệnh, phải xử lý ngay bằng thuốc đặc trị, phun vào sáng sớm hoặc chiều mát, tuyệt đối không phun khi lúa đang trổ rộ. Đồng thời theo dõi sát lúa sâu cuốn lá nhỏ tiếp theo, tránh để sâu phát triển gây hại nặng. Ngành chuyên môn khuyến cáo bà con thường xuyên kiểm tra đồng ruộng, không bón thúc muộn, không phun thuốc trừ sâu tràn lan gây mất cân bằng sinh thái; thực hiện phòng, trừ sâu bệnh theo nguyên tắc "4 đúng". Từ nay đến cuối vụ, áp lực sâu bệnh sẽ còn diễn biến phức tạp. Chi cục tiếp tục phối hợp với các địa phương đơn đốc điều tra đồng ruộng, hướng dẫn nông dân xử lý dịch hại theo hướng tiết kiệm, hiệu quả, an toàn cho cây trồng và môi trường.

Không chỉ cấp ủy, chính quyền, bà con nông dân cũng đang chủ động, linh hoạt trong chăm sóc và phòng, trừ sâu bệnh hại lúa. Hầu hết bà con đều nhận thức rõ giai đoạn làm đòng - trổ là thời điểm "nhạy cảm" nhất, cần bám sát đồng ruộng, phun thuốc kịp thời để bảo vệ năng suất. Bà Phạm Thị Dung, xã Duyên Hải (Hưng Hà) chia sẻ: Tôi thường theo dõi thời tiết, nghe cán bộ khuyến cáo nên nắm rõ thời điểm sâu cuốn lá, bệnh đạo ôn xuất hiện, bùng phát. Vì vậy tôi phun thuốc một lần phòng, trừ bệnh đạo ôn theo đúng lịch, nhờ vậy lúa vẫn giữ được màu xanh, thân mập, lá đứng. Còn ông Nguyễn Văn Bình, xã Đông Các (Đông Hưng) cho biết: HTX thông báo thời điểm phun trừ sâu bệnh rất sát thực tế. Ngoài ra, chúng tôi được hướng dẫn nhận biết bệnh qua hình ảnh, cách chọn thuốc phù hợp nên không phun tràn lan, giảm chi phí mà hiệu quả lại cao.

Với sự đồng hành từ cơ quan chuyên môn, sự vào cuộc tích cực của chính quyền cơ sở và tinh thần chủ động, trách nhiệm của người dân, tin rằng vụ lúa xuân 2025 của tỉnh sẽ tiếp tục giành thắng lợi, tạo đà thuận lợi cho sản xuất vụ mùa sắp tới.

MINH NGUYỄN

Thái Thụy thấp sáng đường quê

trên địa bàn cụm dân cư của thôn. Sau khi xin ý kiến nhân dân và tiến hành họp bàn công khai, dân chủ, 60 hộ dân đã tự nguyện đóng góp 1 triệu đồng/hộ và đồng tình ủng hộ phương án lắp đặt bóng, cột điện, dây điện, cách quản lý, vận hành và cử người giám sát thi công. Việc lắp đặt chỉ hơn 1 tuần là hoàn thành. Ngoài số tiền đóng góp khi lắp đặt các bóng điện thấp sáng, mỗi hộ đóng góp 20.000 đồng/tháng để chi trả tiền điện. Nhờ chương trình thấp sáng đường quê mà các tuyến đường trong thôn ngày càng khang trang, thôn đã có 80% tuyến đường được chiếu sáng với tổng kinh phí xã hội hóa trên 500 triệu đồng.

Theo ông Lê Văn Lưu, Chủ tịch UBND xã Thụy Thanh: Địa phương có diện tích rộng, hệ thống đường giao thông nông thôn trên 20km. Do đó, việc cải tạo, nâng cấp mặt đường cũng như làm hệ thống điện thấp sáng các tuyến đường, ngoài sự hỗ trợ của Nhà nước cần phải có thêm nguồn lực khác. Để xây dựng được hệ thống đường giao thông "sáng - xanh - sạch - đẹp - an toàn" như hiện nay, xã đã làm tốt công tác vận động xã hội hóa gắn với xây dựng NTM nâng cao. Hiện xã có trên 70% tuyến đường được thấp sáng. Thời gian tới, xã vận động nhân dân tiếp tục nâng rộng công trình thấp sáng đường quê tại các tuyến đường còn lại.

Lan tỏa phong trào thấp sáng đường quê

Công trình thấp sáng đường quê đã và đang trở thành phong trào lan tỏa trong các địa phương ở huyện Thái Thụy. Cuối năm 2024, được UBND xã Thụy Văn hỗ trợ hơn 25 triệu đồng, 70 hộ dân thôn 1 An Định đã đóng góp kinh phí để lắp đặt 36 cột điện thấp sáng gắn 1.700m tuyến đường thôn. Bà Đào Thị Ngoan, thôn 1 An Định tâm sự: Trước đây, khi chưa có điện đường, khi tham gia giao thông vào buổi tối người dân lo ngại tai nạn giao thông bởi tuyến đường liên thôn có ngã ba và ngã tư tầm nhìn bị hạn chế. Nhận thấy lợi ích của tuyến đường thấp sáng, tôi và các hộ trong thôn đóng góp 200.000 đồng/hộ, hỗ trợ ngày công lắp đặt hệ thống điện chiếu sáng để sinh hoạt của người dân được thuận lợi. Ông Nguyễn Đình Dũng, Bí thư Chi bộ thôn 1 An Định cho biết: Thôn được hỗ trợ kinh phí lắp đặt đường điện chiếu sáng 1 tuyến đường. Còn lại hơn 4km tuyến đường trực thôn, chúng tôi huy động nhân dân đóng góp theo hình thức xã hội hóa và hỗ trợ của con em xa quê. Hiện 100% tuyến đường trong thôn đều có đường điện chiếu sáng.

Tại xã Thụy Văn, chương trình thấp sáng đường quê được người dân nhiệt tình hưởng ứng, góp phần làm đẹp đường làng

ngõ xóm, bảo đảm an ninh trật tự địa phương. Ông Nguyễn Đình Dương, cán bộ địa chính xã cho biết: Tổng chiều dài các tuyến đường trực xã, trực thôn, đường nhánh cấp 1 của xã gần 17km. Hiện 100% đường trực chính của xã và thôn được lắp đặt hệ thống điện chiếu sáng bảo đảm theo quy định, mỗi cột cao hơn 4m, ưu tiên sử dụng bóng đèn led tiết kiệm điện, cột được thiết kế dạng dúc hoặc dạng cột tuýp hàn chân bê tông, khoảng cách giữa các cột 50m. Đặc biệt, trên các cột ở những nơi dễ nhìn, xã đã tận dụng để treo pa-nô, áp phích tuyên truyền về xây dựng NTM.

Hướng đến nông thôn hiện đại và văn minh, từ năm 2022 đến nay, huyện Thái Thụy có 15 xã đăng ký thực hiện chương trình "Thấp sáng đường quê", với tổng chiều dài hơn 115km. Bám sát Nghị quyết số 25/2021/NQ-HĐND, huyện đã giao các tổ chức chính trị - xã hội phát động hội viên và nhân dân tham gia chương trình "Thấp sáng đường quê"; bảo đảm tính chỉ của chương trình, khoảng cách, an toàn khi lắp đặt. Song song với nguồn hỗ trợ theo Nghị quyết số 25/2021/NQ-HĐND, các xã, thị trấn đẩy mạnh huy động nguồn xã hội hóa để thực hiện công trình chiếu sáng, góp phần cùng cấp ủy, chính quyền hoàn thành các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng những miền quê đáng sống.

NGUYỄN THẨM

100% tuyến đường thôn 1 An Định, xã Thụy Văn (Thái Thụy) lắp đặt hệ thống điện chiếu sáng.

Tinh hoa làng nghề thời hiện đại

Hưng Hà không chỉ là cái nôi của phong trào cách mạng mà còn là nơi lưu giữ và phát triển hàng chục làng nghề có lịch sử hàng trăm năm. Trong nhịp sống hiện đại, người dân Hưng Hà vẫn kiên trì thổi hồn vào từng sản phẩm, vừa giữ gìn tinh hoa làng nghề vừa mạnh dạn đổi mới, sáng tạo để nghề truyền thống không ngừng vươn xa, mang theo khát vọng và niềm tự hào của quê hương đi khắp thị trường trong nước và quốc tế.

Gieo mầm từ gốc - đơm hoa từ nghề
Khi thời còn tờ mờ sáng, làng Me, xã Tân Hòa đã rộn ràng bước vào ngày làm việc mới. Tiếng máy xay bột, tiếng tráng bánh, tiếng máy cắt vang lên đều đặn. Đó cũng là thời điểm xưởng sản xuất của anh Vũ Văn Bằng bắt đầu hoạt động. Đây là thời điểm bận rộn nhất trong ngày của gia đình anh để phục vụ kịp thời nhu cầu khách hàng. Anh Bằng chia sẻ: Để làm ra sản phẩm thơm, ngon, dẻo là sự kết hợp hài hòa giữa các công đoạn. Cùng

với đó là sự khéo léo, cầu kỳ và cái tâm của người làm nghề. Thay vì làm thủ công như trước đây, tôi đã đầu tư các loại máy móc hiện đại để nâng cao chất lượng sản phẩm. Không chỉ tráng bánh cho gia đình, xưởng còn tráng thuê cho hàng chục hộ trong thôn. Mặc dù nghề làm bánh đa rất vất vả nhưng chúng tôi rất mừng vì sản phẩm đã chính phục được khách hàng mọi miền đất nước. Sản xuất hiệu quả đã đem lại cho gia đình tôi thu nhập hàng trăm triệu đồng/năm.

Nghề dệt khăn ở xã Thái Phương (Hưng Hà).

Làng Me hôm nay đã khác, nhiều ngôi nhà cao tầng hiện đại, khang trang, những con đường bê tông hiện hữu. Hiện làng có 120 hộ sản xuất bánh đa với 22 máy tráng bánh, một máy phục vụ tráng thuê cho 6 - 7 hộ. Ông Phạm Đình Đại, Bí thư Đảng ủy xã Tân Hòa chia sẻ: Làng Me được UBND tỉnh công nhận làng nghề từ năm 1993. Trong quá trình sản xuất, bà con đã chủ động đầu tư máy móc, đồng thời chú trọng bảo đảm chất lượng, an toàn thực phẩm nên sản phẩm làm ra đến đâu đều tiêu thụ ngay đến đâu. Giá trị sản xuất làng nghề chiếm 20% tổng giá trị sản xuất của toàn xã. Đặc biệt, để duy trì và phát triển làng nghề, xã thành lập một tổ HTX và đang xúc tiến thương mại, quảng bá sản phẩm trên thị trường, từng bước xây dựng bánh đa làng Me thành sản phẩm OCOP.

Nằm bên dòng sông Luộc hiền hòa, làng Hới, xã Tân Lễ từ lâu đã nổi tiếng với nghề dệt chiếu truyền thống. Trải qua bao thăng trầm của thời gian, chiếu Hới vẫn giữ được nét tinh hoa trong từng sợi lát, từng đường dệt. Tuy nhiên, trong bối cảnh hội nhập và cạnh tranh ngày càng gay gắt, những người con của làng nghề không ngừng đổi mới, sáng tạo viết tiếp hành trình trăm năm của làng nghề. Anh Nguyễn Văn Hưng, thôn Hải Triều Xuân

là đời thứ ba trong gia đình gắn bó với nghề dệt chiếu truyền thống. Mỗi tháng, xưởng của anh sản xuất trung bình gần 200 chiếc chiếu cói. Anh Hưng chia sẻ: Nghề dệt chiếu không quá khó nhưng rất vất vả và vì phải trải qua nhiều công đoạn từ phân loại cói, đem phơi... đến dệt. Sợi cói phải dài, nhỏ, đều và không chấp nôi; sau khi dệt xong sẽ tiếp tục công đoạn may viền chiếu, tạo mẫu mã và độ bền cho sản phẩm. Đến nay, khi áp dụng máy móc, lại càng yêu cầu người thợ có tay nghề cao để đưa cói vào khuôn dệt nhanh, đều; đồng thời, phải xử lý các đường bẻ mép, bắt biên gọn gàng đều tăm tắp mà vẫn giữ được kỹ thuật và mỹ thuật đặc trưng của chiếu làng Hới.

Bước cải tiến rõ nét nhất của làng nghề chiếu Hới là từ năm 2005, nhiều hộ đã mạnh dạn đầu tư máy móc vào thay thế sức lao động của con người. Gắn bó cả cuộc đời với nghề dệt chiếu truyền thống, bà Lưu Thị Ngọc, thôn Hải Triều Xuân đã mạnh dạn đầu tư hàng trăm triệu đồng để mua 35 máy dệt chiếu nhựa. Hiện nay, trung bình mỗi ngày xưởng của bà Ngọc sản xuất được từ 100 - 200 lá chiếu. Bà Ngọc chia sẻ: Từ khi đưa máy móc vào sản xuất, sản phẩm làm ra đẹp hơn, đơn hàng ổn định hơn. Gia đình tôi còn tạo việc làm cho hơn 30 lao động trong xã. Chúng tôi

rất phấn khởi khi làng nghề ngày càng "sống khỏe", "sống bền". Hiện nay, các sản phẩm của làng nghề đã có mặt tại nhiều tỉnh trong nước và xuất khẩu sang thị trường Lào, Campuchia, Thái Lan...

Nhắc đến chiếu Hới, xã Tân Lễ, người ta nghĩ đến câu: "Ăn cơm hom, nằm giường hom, đắp chiếu Hới" là những sản vật nổi tiếng ít nơi làm được. Ông Hà Văn Tuy, Phó Chủ tịch UBND xã Tân Lễ cho biết: Năm 2024, tốc độ tăng trưởng kinh tế của xã đạt 9,5%. Hiện toàn xã có 29 hộ với 90 máy dệt chiếu cói, thu hút 420 lao động; 8 cơ sở dệt chiếu nylon với 310 máy, tạo việc làm hơn 1.000 lao động trong và ngoài xã. Tổng thu nhập từ nghề chiếu ước đạt 500 tỷ đồng/năm, thu nhập bình quân/đầu tư 72 - 96 triệu đồng/người/năm.

Khát vọng vươn xa - giữ nghề bền vững

Những năm gần đây, diện mạo các làng nghề ở Hưng Hà có nhiều đổi thay rõ nét. Không còn là hình ảnh của những sản phẩm đầy lạt cói hay những mẻ bánh tráng phơi dưới nắng giữa đồng như trước, thay vào đó là âm thanh rộn ràng của máy móc hiện đại trong từng xưởng sản xuất. Nhà cao tầng mọc lên, đường làng ngõ xóm được bê tông hóa sạch sẽ. Dưới mái nhà xưởng hay bên khung dệt vẫn là hình ảnh người dân miệt mài lao động nhưng với cách làm

mới, tu duy mới. Bà Vũ Thị Hương, thôn Me, xã Tân Hòa chia sẻ: Người dân phấn khởi vì không phải ly hương, làm nghề truyền thống ông cha để lại trên chính mảnh đất quê hương, có cuộc sống ổn định, thu nhập khá. Người trẻ tiếp nối nghề cũ, người lớn tuổi vẫn được tham gia lao động phù hợp. Có nghề, có việc, có thu nhập, đó chính là động lực để người dân càng thêm tin tưởng, gắn bó với quê hương, vươn lên làm giàu chính đáng.

Hưng Hà là huyện có nhiều làng nghề phát triển sổi động, không chỉ duy trì nghề truyền thống mà còn du nhập và phát triển nhiều nghề mới, đóng góp tích cực vào phát triển kinh tế - xã hội. Những năm gần đây, cùng với các cơ chế hỗ trợ, tạo điều kiện về mặt bằng, nguồn vốn của trung ương, của tỉnh, các làng nghề đã có bước phát triển vượt bậc. Toàn huyện có 53 làng nghề, 4 xã nghề được UBND tỉnh cấp bằng công nhận, trong đó 20 làng nghề dệt khăn, 22 làng nghề dệt chiếu, 5 làng nghề may tre đan, 3 làng nghề bún bánh, 1 làng nghề mộc, 2 làng nghề làm hương lộc nào cũng sôi động. Năm 2024, giá trị sản xuất từ làng nghề ước đạt 2.560,6 tỷ đồng, giá trị sản xuất từ nghề dệt bảo tồn. Giữ nghề là để phát triển, đó chính là khát vọng của những con người nơi đây. Khát vọng vươn xa bằng đôi bàn tay lao động và tinh yêu mến bí với nghề truyền thống.

THANH THUY